

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá kritickými místy ve výuce syntaxe na 2. stupni ZŠ. Cílem práce je zjistit příčiny učitelského postoje k syntaxi jako ke kritickému místu ve výuce ČJ na 2. stupni ZŠ a zjistit, zda je naplňován cíl výuky syntaxe, za který považujeme rozvoj žákovských schopností a dovedností směřujících ke zlepšení jejich jazykové praxe.

Učitelské postoje jsou zjišťovány pomocí dotazníkového šetření. Na základě zjištění z tohoto šetření je provedena také analýza přijímacích zkoušek a druhé dotazníkové šetření, které si klade za cíl potvrdit a zpřesnit si některá zjištění z prvního dotazníkového šetření, týkající se především redukce syntaktického učiva. Práce dále zjišťuje žákovský postoj k syntaktickému učivu a analyzuje žákovské práce ze syntaktického pohledu.

V teoretické části popisujeme teoretická východiska, komentujeme kritická místa výuky syntaxe i samotného systému syntaxe, dále popisujeme RVP, učebnice a syntaktické učivo v jednotlivých ročnících. V praktické části nejprve uvádíme metodologii výzkumu a stanovujeme předpoklady, které jsou zhodnoceny v závěru práce. Po popisu metodologie následují samotné výsledky výzkumu, které jsou rozděleny na část týkající se učitelských postojů, na část týkající se žákovských postojů a na analýzu žákovských prací.

Z učitelských postojů vyplývá, že výuka syntaxe na 2. stupni se stává kritickou především kvůli nedostatečné vyspělosti žáků, následované nedostatečnou schopností porozumět textům. Učitelé chtějí redukovat syntaktického učivo a nahradit jej prací s texty, a to jak jejich percepcí, tak tvorbou.